

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-0807
З Нью-Йорку (212) 227-4125
Членство: (201) 451-2200
З Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIII Ч. 11. TWO SECTIONS (SECTION I) ЦЕНТІВ 20 CENTS ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУБОТА, 17-го СІЧНЯ (JANUARY) 1976 No. 11. VOL. LXXXIII.

„УРРА! МИ НА ВОЛІ!“ — СКАЗАВ ЗА ВСІХ СИН ПЛЮЩА, ПЕРЕЇХАВШИ КОРДОН ДО АВСТРІЇ. ТАТ'ЯНА ПЛЮЩ В ІНТЕРВ'Ю ПИЩАЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКОЮ НАЦІОНАЛЬНІСТЮ, З'ЯСОВУЄ ВІДДАНІСТЬ ПРАВДІ І ВОЛІ

ЗВОРУШЛИВА ЗУСТРІЧ ПЛЮЩІВ НА КОРДОНІ І У ВІДНІ

Написав Данило Штуль

Париж. — Субота 10 січня, год. 10:30 ранку. Сірі поля, на яких колись відбувалася слава наполеонівська „битва під Вагграмом“. Серед них — мізерна дерев'яна залізнична станція на словацько-австрійському кордоні, Марчегг. Сьогодні тут, у зимовій мряці, дуже людно: кореспонденти різних засобів інформації та представники організацій, що змагаються за звільнення Леоніда Плюща, чекають у холоді на велику подію. Чекають того, хто не заломився після двох років нелюдських страждань, не зрікся своїх переконань, не зважаючи на загрозу не тільки смерті, але смерті жакливі — у розпаді людської істоти під впливом наркотиків.

Помітно, що австрійська преса поставилася до події холодно — більшість присутніх складається з французьких кореспондентів. У юрбі журналістів, обвішаних фотоапаратами й мікрофонами, чимало представників української громади з Відня, Мюнхену й Парижу. Між ними — представники Організації Української Молоді у Франції, що в міру своїх сил співпрацювала з Міжнародним Комітетом Математиків. Це — Юрко Мазурик і автор цих рядків. З нами миле подружжя — Андрій Григоренко (син славного генера-

ла) з дружиною, давний знайомий Л. Плюща.

Важко озброєні австрійські прикордонники, чи краще сказати — окреме командо (була ж тут спроба атен-тату на поїзд із жидівськими емігрантами з ССР) — намагаються тримати присутніх оподалік залізничних рейок. Врешті світ поїзду, що надходить зі Сходу... Хтось вигукнув: „Ось і воля!“

Поїзд заїздить перед станцією. Журналісти кидаються до вагону, під вікна переділу, в якому родина Плющів. Серед неймовірної штовхання, вони пробують фотографувати через шибки вікон. Тоді в середині затягають фіранки... Крізь вікно виглядає пані Плющ і сини 12 і 15 років. Дивуються, як дивувався Солженицін у свій час. Л. Плющ сидів нерухомо, з поглядом, спрямованим перед себе.

Виходячи з вагону, він говорив кілька слів, дякуючи всім, хто причинився до звільнення. Вигляд у нього томлений, обличчя жовте і підпухле, говорить довільно з виразним трудом.

Під охороною прикордонників родина переходить до малого будинку станції. Леонід Плющ іде малими кроками, непевними, спіраючись на дружину й старшого сина.

У будинок станції не впускають (Закінчення на стор. 3-й)

LE VOL VERS PARIS AVEC SA FEMME : L'APPRENTISSAGE DE LA LIBERTÉ

Це в літаку, який їх вів до Орлі. Так виглядало подружжя Плющів. Він, Леонід, дещо напружений і неспокійний. Вона, Тат'яна, дотримувалася його, охороняє і підбадьорює, кажучи йому, що нарешті буде жити.

Леонід і Тат'яна Плющі в літаку в дорозі з Відня до Парижу. Фото знімка була поміщена в паризькій газеті „L'Augre“ з 12-го січня 1976 р. Побіч оригінальних французьких заголовку і підпису, „Свобода“ подас побіч їх довільний український зміст.

В ЛІТАКУ ДО ПАРИЖУ З ДРУЖИНОЮ: ПРИЗВИЧАЮЄТЬСЯ ДО СВОБОДИ

ІНТЕРВ'Ю ТАТ'ЯНИ ПЛЮЩ В ПАРИЖІ

Париж. (Т. Дж.) — Події довкола звільнення Леоніда Плюща котяться дуже швидко. Після хвилювань очікування на його звільнення, прошуміли дні зустрічі страдницької родини у Відні й Парижі, прийшли дні хвилювання: де ж він опиниться? Це питання ставили собі не лише українці.

Виразну відповідь дали кореспонденти щоденника „Le Monde“, які добилися на окрему розмову з пані Тат'яною Плющ. Житниковою, вже таки в неділю 11-го січня, після стандартної конференції на летищі Орлі, що була до всього іншого дуже зле організована: мало хто міг щось почути з банальної розмови. Проте, з цієї конференції слід занотувати відповіді пані Плющ на питання: — яку роль зіграло прихильне до звільнення Л. Плюща становище французької компартії?

На це питання пані Плющ відповіла дослівно: — Я знала, що французька компартія зацікавилася була долею мого чоловіка. Я не можу з певністю сказати, що це становище відіграло якусь роль у звільненні його. Проте ж, я вдячна всім. Як читачі „Свободи“ знають, Л. Плющ не появлявся перед публікою на летищі Орлі. З огляду на його фізичний і нервовий стан, його проведено до окремого салону, де його мав збачити тільки один українець, який передав йому привітання від Митрополита Мстислава й повідомив про його готовність допомогти звільненню матеріально, про таку ж готовність з боку української всієї громади та про можливість влаштувати йому переїзд до ЗСА чи Канади. На це звільнений зворушено відповів, що про це ще передчасно говорити, але він дуже хотів би

увійти в контакт з українцями.

„Le Monde“ з 13-го січня подас, що від опікунів Л. Плюща, які дбають в першу чергу про його спокій, відомо, що він висловив бажання „у ближньому часі“ увійти в контакт з „українськими соціалістами на Заході“. На потвердження цієї вістки слід ще почекати.

Пані Тат'яна Плющ дала представникам „Le Monde“ окреме інтерв'ю, яке хочемо тут зреферувати з огляду на його виняткове значення.

Найперше вона повторила сказане у Відні, що у самому Дніпропетровському залишилося ще коло 70 політ'янів, за звільнення яких слід змагатися. Вона відмовилася говорити про політичні погляди свого чоловіка, бо це його справа, а він з одного боку — не в стані це складати заяву, з другого — не вважає цього відповідним, доки не ознайомиться з новим для нього світом.

Далі вона розповіла про умовини життя від 1969 р., коли Леонід втратив працю. Від того часу родина жила з її платні. Але 10 місяців тому й вона втратила працю і жила з дітьми з допомогою, що її давали приятелі. Згодом прийшла допомога з-за кордону.

Після арешту чоловіка, їхні діти зазнавали шкани у школі, старшого сина виключено зі школи за „толстовську пропаганду“, але після розгрома справи за кордоном, Олексю повернули до школи й відношення було коректне.

Діти дуже любили свого батька, бо він ними багато займався (ми знаємо, що він дбав про них і у своєму листуванні з ув'язнення, — Т. Дж.). Коли постало питання (Закінчення на стор. 3-й)

Пластуни в Джерзі Сіті солідаризуються з політ'язнями в ССР

Джерзі Сіті (н.с.) — Пластуни з Джерзі Сіті засвідчили свою солідарність з переслідуваними в Україні у двох днях: традиційною Пластовою Свічечкою та голівкою в День Солідарності.

Переведення Дня Солідарності було обговорене та заплановано на сходах місцевої Пластової Станції старшини 29-го грудня м. р. Тоді рішення пов'язати його із традиційним запаленням Пластової Свічечки, що й щорічно переводять пластуни у цілому світі, взяли участь у голодівці та вислали листа до місцевого щоденника. До святочного слова на Пластовій Свічечці запрошено голову Крайової Пластової Ради Евстасію Гойдиш.

У понеділок, 5-го січня ц. р., члени Пластової Станції та батьки молоді зійшлися до пластової домівки в місцевому Народному Домі на пластове рокове свято. Пл. сен. Стаха Гойдиш поділилася з прийняними своїми споминами про три Святі Ве-

чорі, що маркантно записалися в її пам'яті: Свят Вецір із дитинства у батьківській хаті, Свят Вецір у воєнних обставинах у Берліні та запалення першої пластової свічечки у Нью-Йорку — символ єднання з Рідним Краєм — і пояснила молоді цілі та значення Дня Солідарності. Стаха Гойдиш висловила теж оригінальну ідею, щоб свічки, які запалено на цій зустрічі, пластуни взяли додому та запалили їх у своїх хатах у День Солідарності.

12-го січня ввечері у вікнах домів пластуни і пластунок горіли запалені свічки, як символ єдності з переслідуваними в Україні.

Того дня члени Пластової Станції перевели голодівку — старше пластуство у великий більшістю стрималося зовсім від їжі, а сеніорат, юнацтво та члени Пласт-приятю відмовили собі принаймні обіду. Заощаджені гроші будуть зібрані на сходах гуртків та переслані на допомогу родинам політ'язнів. Ст. пл-н Юрій Білик та Євген Котик написали листа до редакції „Джерзі Джорнал“, пояснюючи День Солідарності. Цей лист появився у виданні того щоденника з суботи, 10-го ц. м. і мав прихильний відгук серед читачів. Одним із наслідків цього листа було те, що префект дисципліни в середній школі св. Петра, що її ведуть оо. Єзуїти, до якої ходять наші хлопці, скликав усіх українців на спеціальну збірку, відчитав їм цього листа, після чого всі спільно відмовили молитву за переслідуваних українських в'язнів у Совєтському Союзі.

ЗСА представили Москві нову пропозицію щодо обмеження зброї

Вашінгтон. — Державний секретар Генрі Кіссіджер у середу, 14 січня, відбув одноденну нараду із совєтським амбасадором Анотолієм Добринином, під час якої передав Москві нову компромісову пропозицію, яка має на меті зліквідувати затримку щодо підписання нового договору між ЗСА та ССР в справі обмеження стратегічної атомової зброї. Компромісова пропозиція стосується совєтського літака-бомбовика, званого в ЗСА як „Бекфасер“, та американського літака-ракети, який може летіти без пілота, тобто є контрольованим електронічно із землі. Доці Вашингтон твердив, що всі совєтські бомбовики типу „Бекфасер“ мусять бути охоплені обмеженням, тимчасово встановленим під час нарад президента Джералда Форда і генерального секретаря КПСР Леоніда Брежнєва у Владивостоку 1974-го року, а Москва, заперечуючи, що її бомбовик належить до стратегічної зброї, твердила, що це американські літаки-ракети повинні бути зараховані до стратегічної зброї. Це було головною причиною затримки в підписанні нового договору щодо обмеження атомової зброї.

У Владивостоку президент Форд і Л. Брежнєв тимчасово погодилися, що кожна сторона обмежить свою стратегічну атомову зброю до 2,400. Згідно з новою компромісовою пропозицією, переданою Москві секретарем Кіссіджером, частина совєтських бомбовиків „Бекфасер“ була б охоплена тим обмеженням, а частина ні, а також були б встановлені де-

які обмеження щодо кількості американських літаків-бомбовиків. Секретар Кіссіджер має обговорити цю компромісову пропозицію із совєтськими керівниками під час його поїздки в Москву. Якже інформовано, Кіссіджер має прибути до Москви у наступний вівторок, 20-го січня, а повернутися до ЗСА в наступну п'ятницю. Кілька днів тому він повідомив, що відбуде подорож до ССР, бо совєтські власті обіцяли „значну зміну“ в своєму до-теперішньому становищі відносно обмеження стратегічної зброї, хоча не подали жадних подробиць.

Новий зудар совєтської і китайської делегацій в Раді Бернеки ООН

Нью-Йорк. Об'єднані Нації. — На четвертому дні дискусії на форумі Ради Безпеки Об'єднаних Націй, яка розглядає справу Військового Союзу і вимогу Палестинської Визвольної Організації про створення окремої Палестинської держави, дійшло до нового зудару між совєтською і китайською делегаціями, а зокрема між представником ССР Яковом Маліком і Лай Я-лі, заступником голови делегації Китайської Народної Республіки. Китайський представник повторив раніше висловлену урядом КНР пересторогу

перед „двома ревалізуючими надпругами“ — Совєтським Союзом і З'єднаними Штатами Америки, які бажать затримати гегемонію над світом. Голова совєтської делегації Яків Малік назвав виступ китайського представника „непорозумінням базіканням“, яке має за завдання відвернути увагу світу від проблеми Палестини і анти-ізраїльських дебатів в ООН. Він додав, що Совєтський Союз був головним постачальником зброї й інших потрібних матеріалів для арабських держав і тому є найліпшим приятелем арабського світу. Малік звернув увагу, що критика Ізраїлю з боку Китаю дуже згадніла в останньому часі. Лай Я-лі в свою чергу заявив, що Совєтський Союз веде подвійну гру і що дозволяючи на виліз життів до Ізраїлю, він (СССР) підсилює справу сіоністів. При тому Лай порівняв теперішніх керівників ССР до Гітлера. Малік на це відповів тільки реплікою, що згідно послоницею, що „горбатого тільки могла виправити“.

Словну баталію між Маліком і Лай Я-лі намагався згадити представник Лівії Мансур Р. Кікія, кажучи, що араби одержали допомогу з ССР і Китаю проти імперіалістів і сіоністичної агресії.

Покищо не відомо, як закінчатимуться дебати в Раді Безпеки, але із заяви голови американської делегації Данієля Мойнігена відомо, що ЗСА накладуть вето проти резолюції, яка закликає до визнання прав палестинців, якщо така буде прийнята на Раді Безпеки.

Сара Мур засуджена на досмертне ув'язнення

Сан Франціско. — Федеральний суддя Семюел Конті у четвер, 15 січня, засудив Сару Джейн Мур на до-смертне ув'язнення за те, що вона 22-го вересня минулого року старалася застрелити президента Джералда Форда, коли він виходив із готелю у Сан Франціско. Проголошуючи кару для Сары Мур, суддя Конті заявив, що вона напевно не старалася б вбити Президента, якщо б в Америці „існувала кара смерті“. Суддя заявив, що Сара Мур є продуктом суспільства, яке на все дозволяє, а також сказав, що велика частина того суспільства не цікавиться нічим, наприклад, долею своїх батьків чи дітей, а тільки дбає про себе.

Перед проголошенням вироків слово зайняла Сара Мур, яка в грудні минулого

ПАМ'ЯТАЙТЕ САМІ ТА ПРИГАДАЙТЕ ІНШИМ

Імміграційна й Натуралізаційна Служба пригадує всім мешканцям ЗСА, які не є громадянами, що вони протягом місяця січня зобов'язані зареєструватися, аголосивши свої адреси цієї Служби. Формуляр можна одержати в кожному поштово-уряді, а також у всіх бюро Імміграційної й Натуралізаційної Служби.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$24.00, на пів року — \$12.50, на 3 місяці — \$6.50. Для членів УНСоюзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від матеріалу, повертаючи тільки тоді, коли автор собі не виразно застеріг, долучивши заповнену коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 348 Jersey City, N.J. 07303

Такий то світ

Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців інформує, що Бюро Публічної Інформації Об'єднаних Націй відкинуло подання цієї світової надбудови українських поселень у вільних країнах щодо визнання за СКВУ статусу не-урядової організації з єдиною метою: одержувати і поширювати інформацію про Об'єднані Нації та їх членів. У підписаному шефом відділу зовнішніх зв'язків Об'єднаних Націй Гільбертом Різо листі мотивується відмовою тим, що СКВУ має "дисидентський опінію" та що його публікації скеровані проти держав, які є членами Об'єднаних Націй.

Ми не маємо і не знаємо правильника Об'єднаних Націй щодо такого членства не-урядових організацій, але подані у відмовному листі п. Різо причини є яскравим запереченням статуту і практики Об'єднаних Націй та взагалі є безглуздом. Відомо ж бо, що поодинокі держави, які членами Об'єднаних Націй, грізяться, як дикі коні, навіть на форумі Об'єднаних Націй. Як же ж тоді можливо не мати "дисидентської" опінії, або не виступати проти тих, які згідно з цією опінією не мають ратції? А отим, вже в підписаній 1-го січня 1942-го року у Вашингтоні Декларації Об'єднаних Націй підтверджено основні людські права на "життя, волю, незалежність та свободу віровизнання і потребу та обов'язок оборони людських прав і справедливості у власних та інших країнах". Замість відмовляти права на статус не-державної організації в Об'єднаних націях Світовому Конгресу Вільних Українців, ця світова установа повинна б не тільки за "дисидентську опінію", але головню за дисидентські у відношенні до їх Декларації вчинки, відібрати членство в ОН таким державам, як колоніальні — рабовласницький Со-ветський Союз та ряд інших.

Правду говорять колісники покійний вже сьогоднішній Бернгард Шов, називаючи Об'єднані Нації "Роз'єднаними Націями", а їхню Раду Безпеки "Радою Небезпечки". Як виглядає ця міжнародна установа, приймаючи не-урядовий Палестинський Визвольний Рух до участі в дебатах Ради Безпеки, але відмовляючи статусу такої не-урядової організації світовій репрезентації вільних українців, яких нараховується більше, ніж населення чотирьох десятків держав-членів Об'єднаних Націй!

Такий то світ! І як довго він такий буде, лише не обдурювати себе надією на тривалий мир, бо такого не буде і не може бути без справедливості для всіх.

Треба співпраці

Сенатор Френк Чирч, голова спеціальної сенатської комісії, яка протягом майже цілого року грунтовно перевіряла діяльність розвідчих агентств ЗСА, повідомив, що його комісія наступного тижня представить законопроект, який вимагатиме, щоб розвідчі агентства, перед тим як розпочати будь-яку "значну" тасмну акцію, поінформували про цю акцію Конгрес. Сенатор Чирч також сказав, що законопроект також міститиме пропозицію, щоб в Сенаті була створена постійна 9-членна комісія, яка мала б нагляд над діяльністю всіх розвідчих агентств.

Як відомо, вимоги збільшити контролю законодавчої частини федерального уряду над розвідчними агентствами, які належать до виконавчої галузі уряду, почали зростати після того, як поширилися звідки, що Центральна Розвідка Агентства (СІ-Ай-Ей) і Федеральне Бюро Інвестицій (Еф-Бі-Ай) надживають свої повноваження. Ці вимоги законодавці базували і базують на тім, що американська урядова система побудована на принципі взаємних "перевірок і зрівноважень" трьома частинами уряду: виконавчою, законодавчою і судовою. Ці "перевірки і зрівноваження" мають на меті запобігти перевазі будь-якої галузі федерального уряду.

На принцип "перевірок і зрівноважень" не покладаються тільки члени Конгресу, які вимагають більшої контролю над діяльністю розвідчих агентств, але також покладається Білий Дім, який протиставляє пропозиції, щоб Президент мав наперед повідомляти законодавців про будь-яку "значну" тасмну акцію розвідчих агентств. бо вважає, що це надасть законодавцям надмірну контроль над веденням закордонної політики, а Конституція ЗСА зазначає, що ведення закордонної політики має головним чином бути в руках виконавчої частини уряду, тобто в руках Президента. Білий Дім твердить, що надання Конгресові права наперед знати про плани розвідчих агентств в дійсності було б наданням кожному законодавцеві права накладати "вето" на будь-яку операцію СІ-Ай-Ей чи іншої агенції, бо кожний сенатор або конгресмен, який не погоджується з планами розвідчих чинників, оприлюдненням цих тасмних планів міг би запобігти переведенню їх в життя. Таким чином, твердить Білий Дім, кожний законодавець в дійсності мав би надмірний голос у веденні закордонної політики.

Обидві сторони, тобто Білий Дім, в тому спорі мають частинну рацію. З уваги на те, що такі існують докази, що розвідчі агенції надживали свої повноваження, законодавці, згідно з принципом "перевірок і зрівноважень", мають право подбати про те, щоб в майбутньому такі надживання не могли повторитися, а поінформовані відповідної комісії Конгресу про плани розвідчих агентств були б заборонені проти таких надживань. Однак, законодавці мусять б бути зобов'язані не оприлюднювати тасмних планів розвідчих агентств без згоди Білого Дому. Тільки співпраця Конгресу та Білого Дому забезпечить успішне ведення розвідчої, як і кожної іншої чинності "уряду народу, через нарід і для народу".

Я. Гайвас

НА ГОСПОДАРСЬКОМУ ФРОНТІ

III

Інакше й не могло бути. Подавляюча більшість на-радів світу, понад 100 членів Об'єднаних Націй, належать до величезного блоку убогих і відсталих, або, як їх прийнято називати, "народів у розвитку" (колишні називали їх "нерозвиненими", але тому, що дехто з них добавав у цій назві дискримінацію, назву змінили). Ці народи живуть примітивним господарським життям, промисел у них слабкий, або взагалі його немає. Їхню сировину видобувають і за дешеву ціну вивозять промислові гіганти. За останні роки ця господарська залежність збільшилася, а визиск чужим капіталом значно зріс. Коли, наприклад, в 1960 році народи-продуценти натуральної гуми могли за 25 тонн гуми купити шість тракторів, або їх промислову рівновартість, то в 1975 р. вже тільки два трактори, або їх рівновартість. У випадках іншої сировини ці півфабрикати — було ще гірше. Міжнародні монополії компанії зменшували ціни на них, де тільки могли, не гребуючи такими засобами, як стримування, або обнижжування продукції, що було сполучене з найбільш цінними наслідками, тобто зі збільшенням робітничих з праці. Міжнародна картелізація стосувалася такі умови, супроти яких продуценти сировини були слабші, щоб протидіяти, наприклад, штучне створення "над-продукції" з метою тиску на попит, а тим самим на ціни і т. п. Лібраційним з відомий приклад з бананів: держави Середньої Америки, головні продуценти бананів, дістають за скриньку 70 центів, а та сама скринька бананів на за-граничних ринках коштує 6 (шість) доларів! В додатку убогі країни і їх населення змушені користуватися кредитом багатих, і звичайно платять за такий кредит 25 відс! Таких прикладів можна наводити безліч. До того міжнародні компанії для збільшення своїх зисків намагаються вести різні політичні маніпуляції. В цьому відношенні в останній добі був славний приклад Заїре (колишній бельгійське Конго), де міжнародна, одна з найбільших Юніон Мініср — спілка кинула грубі мільйони, щоб відібрати провінцію Заїре — Катангу, бо там були її головні копальні.

Тому й не дивно, що народи, які почули свою політичну суверенність і міжнародну вагу, не могли такого стану толерувати далі. Початок дали країни — продуценти нафтової ролі. Деякі з них посідають тільки синє небо, гаряче сонце, піски і власне ту ролу. Тільки ролі може виникнути їх і дати їм змогу вийти на вищий життєвий рівень та забезпечити майбутнє. А за пасивні ролі, як відомо, вичерпуються, і недалекі час,

коли їх не стане, й залишаться тільки синє небо і піски. Отже, до того часу такі народи мусять забезпечити себе. Донедавна нафтові компанії, ославлені "сім сестер", арбітражні устій-нювали ціни, збільшували або зменшували продукцію, заробляючи необчислимі багатства, як показують останні ревіляції, спливали мільйонами на перекупство потрібних їм навіть найнижчих, своїх і чужих, державних і приватних. Аж прийшло це славне нафтове "ембарго" 1973 року — домовлення арабських продуцентів ролі припинити її вивіз. Це був бунт малих і слабких проти визначених усіми величчів, який несподівано повністю удався. Продуцентам удалося підняти ціну на ролу більше як вчетверо, взагалі перевернути в свої ролі устійнювання ціни, а в слід за цим самі тепер кінчать вони перевертати на власність запаси ролі і продукції влаштування. "Сім сестер", хоч були підтримані найбільшими великодержавами, мусять безславно поступитися. Настав такий час і такі умови в світі, що хоч великодержави мають атомову зброю і все інше, але жити їм не можуть.

Приклад ролі не міг не вплинути на продуцентів міді, цинку, бавкасту, цукру, гуми і какао... Ім, очевидно, захотілося подібного. І хоч це під поволіше, але й вони будуть поволі добувати свого.

Продуценти нафтової ролі "через ніч" стали фінансовими гігантами. В першому моменті кинулися вони купувати зброю: танки, літаки, кулемети і ї подібні "предмети ценового вжитку". Та це було коротко. Бо з них уже чимало абсолютів економічного факультету Сорбонни, лояння змушені користуватися кредитом багатих, і звичайно платять за такий кредит 25 відс! Таких прикладів можна наводити безліч. До того міжнародні компанії для збільшення своїх зисків намагаються вести різні політичні маніпуляції. В цьому відношенні в останній добі був славний приклад Заїре (колишній бельгійське Конго), де міжнародна, одна з найбільших Юніон Мініср — спілка кинула грубі мільйони, щоб відібрати провінцію Заїре — Катангу, бо там були її головні копальні.

Правда, з це такі інвестиції, що на них можна здвигати раменами, наприклад, закуп банкрутуючих великих міжнародних лед-туських ліній, або побудову лед-туських відпочинкових курортів над берегами Перської затоки, чи іншого Червоного моря, — але з раціональної та далекозорі, як, наприклад, наводнення пустельних теренів, десалінізації морської води, розбудова шкільництва, служб здоров'я, творення місцевих промислів.

Не бракує й такого сміливого величчів, як перетворення величчів з доброю землею просторів Судану на харчову базу арабських країн. Цей останній проєкт, коли його переведуть, сміло

Атанас М. Мілянє

"МАЛА УКРАЇНА" В НЬО ЙОРКУ

(Доповідь читана на основних Сходинах Товариства українських домовласників Долішнього Нью Йорку в неділю 11-го січня 1976 р.)

Жінки з 23-ох країн світу відвідали "Малу Україну в Нью Йорку", — писала великими літерами "Свобода" на першій сторінці в числі 81 з 30-го квітня 1974 року.

Про ці несподівані відвідувачів "Малої України" згадувала в "Свободі" пані Марія Душник, яка й зорганізувала ці відвідини. Жіночество з 23-ох країн з цікавістю оглядало і відмічувало етнічні особливості "Українського Давитавну" в серці Мангеттену.

Ми живемо в цьому центрі, у центрі славного на цілі світ Нью Йорку; ба й щоби більше, ми є власниками будинків і послостей у цьому центрі, але ми якось не вповні свідомі цього. Дехто з нас дуже навіть покинати цю "Малу Україну" шукати якогось ліпшого місця, мовляв, умовини побуту на Українському "Давитавні" щораз гіршають, і ліпше тут не буде. А тим часом це, "ліпше" залежить сьогодні в часі а х відносно американських міст (Urban Renewal and Rehabilitation) від нас самих, від нашої активності й рухливості, від нашого вміння спільно постояти за себе й уміти використати ці правні й фінансові можливості, які нам при сл о в о в о ю т ь.

На цьому місці я хотіла б вказати на приклад японців у Сан Франциско. Вони жили в дуже знищеній частині міста (в "слабій"). В 1960 році заснували з ініціатиивою міської Агенції відбудови: міста Сан Франциско — корпорацію "Нігонмачі Компоніті Девелопмент Корпорейшен" (Нігонмачі — означає по-японському "Японське місто" — Джакпан Тавн"). Ця корпорація роздобула державні фонди на виготовлення архітектурних й фінансових планів

стане побіч загосподарення величчів просторів Бра-зилії при допомозі японського капіталу, що дало величчезні наслідки вже протягом декількох років. Це три роки тому світ опинився був в обличчя величчезного недобору сої, яка дає головне протейнове виявлення численням народам світу, а сьогодні два мільярди доларів, зужитих японцями на підготовку й засів сої на безмежних просторах Бразилії, забезпечили її постачання, а навіть авторитет чимало надпродукцію.

Оце поодинокі, але дуже характеристичні ілюстрації до господарської перебудови світу. Ця перебудова в парі з постанням суверенних націй — держав створює зовсім нову дійсність у світі, яка навіть не снілася "класикам марксизму — лєнінізму", ані жє капітанам міжнародного капіталу.

(Продовження буде)

перебудови їхнього "слабю". Згідно з планом обрано в центрі їхнього поселення чотири блоки, вибудовано в них гарну святиню, замкнено одну бічну вулицю й розбудовано її в торговельний центр. Роздобуто вигідні позики на відселення ліпших мешканців будинків або перебудову гірших — усе в японському стилі, згідно японських традицій. Заведено в співзв'язі з міським санітарним відділом і з поліційським порядком й безпекою. Ціни на послістості піднієлися. Святиню відвідувало під час святкових днів значно більше осіб, як давніше. Торговельний упорядкований центр притягав щораз більше покупців. Багато японців хотіло жити в центрі чи недалеко центру. Підписи попит на помешкання, а там і чинші. Врешті почали щораз більше до японського центру навідуватися туристи, цікаві оглянути вишви японської культури, покоштувати японських страв, пригланитися до їхніх стародавніх звичаїв тощо. Сьогодні в Сан Франциско так звана "Джакпан Тавн", як на Сході ЗСА "Чайна Тавн" — Китайське місто в Нью Йорку.

Чому не поспробувати й нам, українцям в Нью Йорку, розбудувати наш "Давитавн" в "Юкрейніс Тавн", справжню "Малу Україну", якою ми могли б пишатися й яка давала б нам кращі господарські можливості і перспективи на майбутнє, як і маємо зараз.

Один крок в цьому напрямі ми вже саме зробили: порухалися скільки нас, домовласників Українського Давитавну, є, й зібрали 98 адрес з 168-ми домами. Як що б усі будинки стояли разом, то вони заповнили б щільно п'ять кварталів. Коли б рахувати вартість одного будинку тільки 70 тисяч, то всі разом вони становлять вартість 125 мільйонів доларів. Це вже з цифри, з якими рахуються свої і чужі. Будучи свідомими цього, ми оснували Товариство Українських Домовласників Долішнього Нью Йорку й сьогодні записуємося офіційно в члени цієї організації.

Цей крок ми зробили маленьким, як перші в світі. Наскільки нам відомо, це вперше на українських поселеннях в світі українські власники послостей у величчезній місті організували своє ставове товариство. Ім зовсім правильно належить присвоїти наше стародавнє, знатне і багате на заслуги в історії України ім'я — Українські Міщани. Як домовласники, належать вони до першої основної групи міщан, до т. зв. "можних" або "патрицій"; інші дві групи це були "середні" — купецтво й ремісництво, і "мізери" або "плебс" — працівники й лєкатори.

Якщо говоримо про тра-

диції, то треба підкреслити, що наше Товариство основане в тому місті, до якого причаювали майже всі українські імігранти до Америки. Тут вони виходили на сушу, жили тут в нашому Давитавні бодай кілька днів чи довше, й звідси їхали далі до копальень в Пенсильвенії чи до інших міст, або осідали тут на-постійно, знайшовши тут працю. "Український Давитавн", це для всіх американських українців традиція, який сьогодні сто років.

Український Давитавн зараз — це для українців центр найбільшого скупчення українців в Америці й центр найбільшого поселення українців в світі. Перепис населення в 1970 році (Census) вказав, що в Українському Давитавні й 15 миль довкола нього живе кругло 47 тисяч "україномовних" українців" або приблизно 250 тисяч цих, що записали б себе українцями, якщо б їх питали, до якої етнічної групи вони себе зараховують. Для Америки й американців ми тут в Давитавні — етнічна група, яка росте. Дотепер тільки церкви нас репрезентували, але вони не мали змоги говорити за цілу етнічну групу. З оснуванням Т-ва Українських Домовласників, "ТУД", цебо частина українських міщан, справи росту етнічної групи наліт. Треба сподіватися, що й друга група наших міщан, Т-во Купців й Промисловців, з яким ми прагнемо співпрацювати, видатне разом з нами свої вимоги до міських установ, як далша частина етнічної групи. Можливо, що зорганізує себе й третя група міщан, українські лєкатори Давитавну, й так повне українське міщанство Давитавну захищатиме, як сильна етнічна група, свої інтереси супроти міста й інших етнічних груп — сусідів наших в Давитавні.

Українські домовласники Давитавну організували себе, щоби рости, як етнічна група. Перше наше завдання — це захищати наші індивідуальні інтереси спільною дією. Тут маємо на думці спільні закупки по нижній гуртовій ціні товарів, які нам треба, як домовласникам, в першу чергу оливи для опалювання, а там і інших матеріалів для втримання будинків і їх наплав, до відновни чи перебудови приміщень.

Дальше наше завдання — це служити членам правними чи податковими порадами, посередництвом у винаймі мешкань, чи допомагати при купні або продажі домів. Ми повинні сприяти будові нових будівель (чи поширенню існуючих) нашими членами, бо це ріст нашої етнічної групи.

Для наших внутрішніх потреб, хочемо ще наладити справу полюбовного суду (Закінчення на стор. 4-й)

Див.: "Українці в ЗСА у Канаді" ст. 7., видання "Українського Соціологічного Інституту". Нью Йорк, 1975.

І к е р

З НАШИХ БУДНІВ

Поноворізне

Хоч Новий Рік вкупі з Василем і Маланком вже за нами, то все ж деякі новоріжні спостереження ще дали просякати на папір, чи то нах під нову офсетну машинку друкарні "Свободи". В першу чергу зохеться висловити в цьому місці пошану і подяку за голову ОМУА, Михайла Черешньовського, за його героїчний майже подвиг на новоріжній забаві в Українському Народному Домі в Нью Йорку, при зухвалій професійній оркестрі п-ї Грини Біскуп. Не в шука бути аранжером танцю, коли ви-місте танцювати, але далеко більша штука виконувати цю відповідальну функцію, коли здох, — як голова ОМУА, — не оволодіти танцювального мистецтва. А проте, шановний пан голова вийшов би з тієї важкої проби на п'ятку з "плоским", якби не підходив був до мікрофона з новоріжним привітанням.

Наш актор легкого жанру та професійний коліс майстер різних церемоній, Только Радванський, сказав раз таке на тему новоріжних зустрічей та ескізів "Маланок": "В таку зварювану пору, як 15 чи 20 грудня до дванадцяти вже не треба гостей забавляти, давати їм таку програму: тоді вони вже самі знаменито бавляться й навіть не люблять, коли ти перешкоджаєш їм програму. Нїби з гостями вони тебе слухають, до невної міри, але в душі не один собі міркує: „Гого той такий фразер так довго виплудлюється? Не дасть тобі спокійно випити чарку горілки чи потанцювати з дівчиною".

Тим-то, під час новоріжних зустрічей, не рекомендується виступати з промовами і привітаннями, бо шановна публіка, звичайно, і так їх не слухає, а якщо слухає, то й не дуже розуміє. Інакше ріг, коли на залі закрутяться метеликом, якесь Молоденька і легенько приодіта балерина, з тою ж танцюристкою колеги Олеса Гензи! Або, якби раптом з'явився в залі наш славний земляк з Голлівуду, фільмовий актор Майк Мазурки, і застигав "Розлука, ти розлука", або щось заколюдував! Ото була б атракція, прошу панство! Але для цього треба бути гостем з Голлівуду і великою людиною (наш земляк трохи пригадує ростою "Українську Будівлю", — 6 стін і 7 чалів, та й відповідно до своєї персоні важить).

Ми з другом М. Черешньовським такими атракціями на новоріжній мистецтській забаві не були, зог совість маємо густу, бо не мусяли шановну публіку довго, як це роблять, скажемо, промови під час святкових академій. Виявляється, однак, що 15 чин до дванадцяти час міряється не хвилинами, а секундами, а ми не взяли того до уваги, за що в цьому місці просимо вибачення...

Закінчення на стор. 4-й

А. Діброва

"СОН ЧУМАКІВ" — ТЕМА ФЕСТИВАЛЮ

(21, 22, 23 листопада 1975 року)

В південносхідному куті стеїт Вісконсин, на берегах ситнього озера Мічиген, оперезане плоскими пляжами, розкинулося місто Милвокі. Люди знають про нього з різних причин. Той, хто часом любить випити шклянку гірляного хмелю, знає про те місто, бо тут містяться славні на увесь світ броварні, фірми "Шліт" та "Пібс". Українці ж чули про Милвокі, бо тут, на протязі довгих років їм своєю працею науковець, політик і громадський діяч проф. Роман Смаль — Стоцький. А ті, хто цікавиться справами етнічного життя, чули про це місто, бо у Милвокі щорічно відбувається відомий на всю Америку інтернаціональний фестиваль, улаштовуваний силами 45-ти національних груп, які творять мозаїку на-

селення того міста. Однак, мало є, мабуть, таких, які знають, що тут серед зелених пагорбів живе і працює не велика числом, але активна та дуже енергійна українська громада. Зосереджується вона біля двох українських церков: католицької св. Михайла та православної св. Покровія. Характер громади — це мініатюра того, що відбувається по інших великих скупченнях українців в Америці. Є тут філія УККА, яка репрезентує громаду й координує її роботу, СУА, Комітет Оборони Українських Політичних В'язнів, Кредитова кооператива, танцювальний ансамбль "Дніпро", СУМА та цілий ряд братських і допомоготвчих філій. Стиль життя цієї громади теж подібний до життя інших українських скупчень. Відзеркалюється

у ній різні течії української політичної дії, але, — як підкреслюють місцеві громадяни, — за одним лише винятком: ми не можемо по-зволити собі на великі суперечки, бо коли треба показати себе поза рамками нашої громади, то потрібно до цього всіх наших сил. Свідомість того робить нас більше згідливими, і тому може дещо відмінним від інших українських скупчень.

Отож річ-чию, коли привертнується із своїх курортних дач, спаласкують ясніше світла вікон підцерковної залі: відбуваються сходи громадянського комітету, який фючюло мгр В. Пискір; танцюристи "Дніпра" під мистецтвським проводом балетмайстра Миколи Праска вправляють фрагменти хореографії, які створив він спеціально до скрипти "Сну Чумаків"; правдою із групою маллят невольна Ульяна Тишинська; майструють дзвіниці — цю та фасади для мистецької виставки за проєктом інж. Василя Нагірняка та інж. Богдана Тишинського; нараджаються, як найкраще показати наші культури

надбання, Комітет Виставки, який у цьому році очолює Раїса Дорошенко; виготовляють магнітофонну стрічку із музикою програми Славко Таня.

Так буває кожного року, — розказують нам ентузіасты фестивалю, — а в цьому році, ми мусямо показати себе якнайкраще. Тема цього горічного фестивалю "Сон Чумаків", і буде показано чотири сцени із життя українського народу. Краєле фестивалю обрали теж українську, п-ну Ульяну Тишинську. Від кількох тижнів, куди тільки не глянеш, усміхалося до вас із плякатів реклам фестивалю двоє українських танцюристів.

Місцева преса теж не лишилася позаду; тут друкують цілосторінковуваристу картину торгів та інтерв'ю про різні аспекти української кулінарної штуки — "Милвокі Сентієл". Ця сама газета поміщує фотографії картини кобзаря, якого слухають селяни, зазначаючи, що те можна буде побачити на фестивалі.

Напередодні фестивалю телевізійна мережа "Ен-Бі-Сі" показує українські танці у

виконанні ансамблю "Дніпро". Передача іде на програмі "Тудей — шов", і показують її в усіх стейтах Америки. Тож не дивно, що коли ушухля метушня, у перший вечір фестивалю і не-прихованою гордістю ступають українці в просторій залі сполучених трьох найбільших комплексів міста. Ідемо і ми, щоб побачити, відчутти та жити в атмосфері тієї небудовної імпрези. І ось нашу увагу привокують акорди еспанської оркестри, що вибивають ритм якоїсь мелодійної арії. Парі закоханих чи випадково дівряних людей кружляють і плывуть на зустріч одна одній, в русі невинного танцю. — Десь на ліво боці у широким коридорах маршує у своїх барвистих уніформах оркестра військ. Бадьоро звучання їхніх інструментів пронизує серце і, мов терпакве вино, виточує з нього туго за історичною добою, який, як і наші молодімі літам, немає вороття. Гурти людей штурмують різнонаціональні кафе, фетері, де ви за доллара два можете спожити різноманітної їжі. Запиналися українські господарі і з дово-

ленням частують покупця борщем, голубцями, варениками і тортиками та іншими пивом.

Якось більше вдумливе плыве натовп у другому кінці будинку, де розмістилися кіоски мистецьких виставок і де кожна етнічна група в куточку, дуже простором обмеженому, намагалася показати все з історії й культури своїх народів. Українська виставка в цьому році небудовного мистецького завершення! Ви щасливі, якщо у-дасться вам прощитися до переду, де показана в усіх своїй красі українська писанка та процес її писання. Розповідали, що люди, до-вившись до переду, попадають в ентузіазм та захопленість, що їх поділяють всі з публіки, і дуже часто підкреслюють своє українське по-ходження. Така сила мови українського мистецтва! Ми довшо радо подивилися б нашу писанку чи приглядалися б тому, як гурт телевізійних техніків метушиться, щоб схопити на фільм процес її писання, але хтось з нашо-

(Закінчення на стор. 4-й)

ІНТЕРВ'Ю ТАТЬЯНИ ПЛЮЩ...

(Закінчення зі стор. 1-01)

вазду, старший не дуже хотів, але молодший заявив: — я буду там, де тато й мама. Драматичною була сцена зустрічі в Чопі. Коли поїзд рушив, малий Дмитрик заявив: «Ура! Ми вільні!»

Про відношення оточення до переслідуваної родини, п-і Плющ сказала слова, що повинні б бути прикладом і для нас:

— Під час відсутності мого чоловіка, я ніколи не почувалася самотньою. Завжди знаходилися приятелі, скрізь я знаходила когось, хто розповідав мені про те, що говорять закордонне радіо про справу Л. Плюща. Чоловіка не пустили до Києва, бо боялися, що його зустрінуть приятелі, відправдують на двірці...

Про обставини звільнення пані Плющ сказала:

— Його перевезено літаком до Мукачова, 45 км. від Чопу. Тут він провів ніч у звичайній лікарні. Черго-

ЗВОРУШЛИВА ЗУСТРІЧ...

(Закінчення зі стор. 1-01)

да, але це його світогляд. Що до уточнення його світогляду, пані Плющ заявила, щоб про це говорив її чоловік сам.

На закінчення, кореспондент «Ле Монд» поставив найважливіше питання:

— Чи можна сказати, що в поглядах вашого чоловіка й його приятелів грає якусь роллю українське національне почуття?

Пані Татьяна Плющ відповіла:

— Я була в контакті з тими, що тепер ув'язнені за український націоналізм: Світличним, Морозом, редакторами «Українського Вісника», що їх арештовано й засуджено. Це було моє середовище. У Москві я зустрічалася з Караваєвським, після його звільнення, який був засуджений на кару концтабору за статті про жидівське національне питання, а зокрема про українське. Коли живете в Україні, ви не можете не відчувати української національної проблеми.

Життя в Рівне

На півострові Лонг Айленд, який двома розгалуженнями лежить на схід від Нью-Йорку, знаходиться містечко Рівне. Комунікаційною дорогою між Нью-Йорком і цим містечком є відомий Лонг Айленд Експрес. Від ряду поколінь, вдовж цілого того мальовничого півострова — поруч інших етнічних груп, поселилися також українці.

Понад пів сторіччя тому, в околиці Рівне існувала вже гарно організована українська громада, яка тут збудувала українську католицьку парохію св. Івана Христителя. Для українських родин, які живуть розсіяні по околиці десятками миль, церква стала головним пунктом громадського життя.

Тут від ряду літ існує також 256-й Відділ УНС, який поруч звичайних нарад і сходів та річних зборів, члени того ж Відділу ініціюють різні імпери, які впроваджують чимале оживлення у нашій громаді.

Цього року, так як і в минулому — організовано зустріч Нового Року, яка успішно відбулася у парохіальній залі під церквою. Імпери була продумана і при погідному настрою присутні гарно задоволили та весело зустрічали Новий Рік. Головною точкою цієї імпері була хвилина шанування за служеного парохіянина і члена 256-го Відділу УНС, Мирослава Довбуша, який довголітньою працею здобув загальну симпатію і пошану в громаді. На протязі довгих літ, зовсім безлатно сповняє свою роль дяка в нашій церкві, а своїм прихильним життям у нашій громаді здобув довір'я і повагу всіх парохіян.

Тому Пресвященний Йосиф Шмондюр добре оцінив чималу жертвенність Мирослава Довбуша й переслав йому похвальний лист з архієпископським благословенством. Цей лист, опрацьований в раму, публічно прочитав і вручив М. Довбушеві настоятель церкви св. Івана Христителя — о. В. Корчинецький, а присутні, обдарували його дарунком і відспівали гімнею багатолітності.

А ось, на 25-го січня 1976 року Управа 256-го Відділу УНС вже повідомила про річні загальні збори членів.

Звинули в Рівне

На півострові Лонг Айленд, який двома розгалуженнями лежить на схід від Нью-Йорку, знаходиться містечко Рівне. Комунікаційною дорогою між Нью-Йорком і цим містечком є відомий Лонг Айленд Експрес. Від ряду поколінь, вдовж цілого того мальовничого півострова — поруч інших етнічних груп, поселилися також українці.

Понад пів сторіччя тому, в околиці Рівне існувала вже гарно організована українська громада, яка тут збудувала українську католицьку парохію св. Івана Христителя. Для українських родин, які живуть розсіяні по околиці десятками миль, церква стала головним пунктом громадського життя.

Тут від ряду літ існує також 256-й Відділ УНС, який поруч звичайних нарад і сходів та річних зборів, члени того ж Відділу ініціюють різні імпери, які впроваджують чимале оживлення у нашій громаді.

Цього року, так як і в минулому — організовано зустріч Нового Року, яка успішно відбулася у парохіальній залі під церквою. Імпери була продумана і при погідному настрою присутні гарно задоволили та весело зустрічали Новий Рік. Головною точкою цієї імпері була хвилина шанування за служеного парохіянина і члена 256-го Відділу УНС, Мирослава Довбуша, який довголітньою працею здобув загальну симпатію і пошану в громаді. На протязі довгих літ, зовсім безлатно сповняє свою роль дяка в нашій церкві, а своїм прихильним життям у нашій громаді здобув довір'я і повагу всіх парохіян.

Тому Пресвященний Йосиф Шмондюр добре оцінив чималу жертвенність Мирослава Довбуша й переслав йому похвальний лист з архієпископським благословенством. Цей лист, опрацьований в раму, публічно прочитав і вручив М. Довбушеві настоятель церкви св. Івана Христителя — о. В. Корчинецький, а присутні, обдарували його дарунком і відспівали гімнею багатолітності.

А ось, на 25-го січня 1976 року Управа 256-го Відділу УНС вже повідомила про річні загальні збори членів.

Згадують св. п. ред. Петра Сагайдачного в роковини смерті

Нью-Йорк (Н. Н.). — В роковини смерті св. п. ред. Петра Сагайдачного в неділю, 11-го січня о 10-й годині рано була відправлена заупокійна св. Літургія в церкві Матері Божої Людя в Нью-Йорку, в парохії, в якій родина Сагайдачних проживала 18 років. Хор школи, яку закінчили донька і син ред. Сагайдачного, співав по-українськи «Бог Предвічний». Монсен'єр Лоренс Керіл заповів, що в честь покійного Петра Сагайдачного спів буде в українській мові і в проповіді змалював постать св. п. ред. Петра Сагайдачного, як доброго християнина і великого патріота - мартира за свою Батьківщину - Україну. Радіостанція міста Нью-Йорку WNYC в роковини смерті ред. Петра Сагайдачного зарекомендувала програму української музики та передаватиме її в суботу, 7-го лютого, о год. 5.30 по полудні. Коментатор і композитор Роберт Рассел запросив дружину ред. Сагайдачного бути гостем і виконавцем цієї програми.

3 НАГОДИ

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

Блаженнішому Кардиналові Йосифу та Блаженнішому Митрополитові Мстиславу, Архипастирям, всім Священству та всім Українським Народом розісланню по цілому світу —

ХРИСТОС РАДІАЄТЬСЯ! СЛАВІТЕ ЙОГО!

Емалі, що стала влюбленим мистецтвом нашого Народу.

Тим які прислухалися до розвою емальового мистецтва в 1975 Божому Році:

Вспр. о. Ігуменова В. Гавличеві, інж. І. Жуковському, Надії Новицькій (Сан По), Галині Стюзар (Торонто), С. Притулі (Валтмор), маестро П. Мегікові, за факхово влаштувану виставку емалей у Філадельфії, Ірені Ванчиківській, Дарі, Олегів Чайковському, Лідії, Василеві Колодичині, кер. Укр. Фестивалю Нью Джерсі, Ользі Лебедович, Звениславі Лебедович, жіночим організаціям США Відд. 18, 105, 98, 71, 59, 83, 99, 78, 86, 65, Золотому Хрестові в Чикаго, Пластовим організаціям «Перші Стежі», Чикаго, пластунам Нью Гейвен, Сиракуз, оселі «Верховина», галерії «Кобзар» — Юрків, президентів І. Олексійович, ред. Денисові Кнітковському, ВШ, п-і Лідії Вурчанській, Стефанії Карпінській (Монтреаль, Канада), Наталії Іванів (Чикаго), Тарасові Чайковському (Маямі Біч), Марії Логазі, Проводові СУМА — оселі, Молоді СУМА — Філадельфія, Проводові ОДУМ, мистецтв: О. Поліщуків, Т. Шумиловичеві, С. Гордінському, М. Черешньовському, В. Панчаків, редакторам: А. Драганові, З. Ситилікові, Л. Полтаві, І. Вілнському, Л. Шанковському, С. Женецькому, д-ров Варгові, д-р Л. Онисевичев, ред. І. Еліяшевському, С. Рососі та всім таким прихильникам емальового мистецтва, колекторам, клієнтам бажаю —

Віселих Свят та Щастливого Нового Року!

Ольга, Константин, Игор Шонк-Русиз

В. Р. 1976, Нью-Йорк

Як ми ствердили при зустрічі в Парижі на летовищі, пані Т. Плющ гарно говорить українською мовою. «Я ж скінчила Український педінститут...», «Обидва хлопці також говорять гарною українською мовою, ходили до української школи, що не так часто між професурою Києва...»

День після приїзду Плющ до Парижу, питання, що нас так хвилювало — чи вони свідомі українці, — вияснене повністю.

На запити про пляни на майбутнє, пані Плющ відповіла, що жадних плянів не має крім одного: викувати чоловіка... Коли він буде здоровим, тоді можна буде думати й рідати. А покищо хоче додати, що не сміє забути про тих, які залишилися по таборах, у в'язницях і психолікарнях за намагання зберегти свою людську гідність.

Після закінчення пресконференції, мені знову пошало підійти до п-і Т. Плющ і передати їй привіт від Митрополита Мстислава, про телеграму якого до Парижу я знав з телефонічних розмов. Будучи в контакті телефоном з Парижем та різніми людьми й установами за океаном, знав я, що маю право вітати їх від СКВУ й усіх українців та запевнити, що наша громада готова й здібна дати визволеній родині земляків не лише моральне призначення, але й матеріальну допомогу. Було приємно, що здобулися на вишукані людей на що історичну зустріч, що здобулися на спосіб порозуміння між контиентами, що ми — всією вже працювати модерними методами й тим показати свою присутність там, де її треба показати.

Повертаючись до Парижу, я все обертав у голові свої враження, питаючи себе, що на мене справило найбільше враження?

Подія звільнення першого українського резистанта? — Так. Участь українців у великій міжнародній акції — напевно. Але чи не найбільше враження зробила пані Т. Плющ... Скромна, мила, усміхнена після всього жінка. Яка вистояла при дітях і чоловікові у найважчих умовах, й нікого не зрікшись, виконавши свій обов'язок блискуче й зразково. До кінця жажливого періоду життя родини. Ось які вони, наші матері...

Замість квітів на свіжі могили проф. біол. БОГДАНА ЗАПІЛТНОГО та інспектора державних залізниць А. ЧАЙКОВСЬКОГО складаємо:

50.00 дол. на Народний Дім та 50.00 дол. на розбудову Музею США.

ВАСИЛЬ І НАТАЛКА СРЕГІ

В глибокому смутку сповідаємо своїх Рідних, Приятелів і Знайомих, що в середу, 14-го січня 1976 р., по довгій і тяжкій недугі, відійшов у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, СИН І БРАТ

Б. п. інж. АНДРІЙ ГОНЧАРЕНКО

Покійний осиротів: дружину — **НОННУ** дітей — **ГАЛІНУ** і **ЮРІЯ** Батька — **Матір** і **Матір** дружини та брата — **АРКАДІЯ**

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в похоронному заведенні Литвин і Литвин о год. 8-й веч. в п'ятницю, 16-го січня та в суботу, 17-го січня в церкві св. Вознесіння, о год. 9-й ранку Служба Божья.

Після Служби Божої відбудеться похорон на цвинтарі в Баян Брук, Н. Дж.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ! Родина ГОНЧАРЕНКІВ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ ВІДІЛІ В ЧІКАГО

мас шану запросити все Українське Громадянство на урочистості святкування

58-01 РІЧНИЦІ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ

Субота, 24-го січня 1976 року

ГОТЕЛЬ — ШЕРАТОН — ЧІКАГО, 505 N. Michigan Avenue

Год. 6-та веч. — Коктейль Год. 7-ма веч. — Бенкет

В ПРОГРАМІ:

- Відзначення Людини Року — Достойного Президента Г. Р. ФОРДА, за окремі заходи в обороні Мороза, Плюща і других ув'язнених українців на Батьківщині.
- Слова вітальні Достойного Президента ЗСА Г. Р. Форда.
- Слово вітальні Достойного Президента ЗСА Г. Р. Форда.
- Окреме відзначення члена Конгресу ЗСА Ф. АННУНЦІО.

Майстер церемонії: д-р МІРОН КУРОПАСЬ

В мистецькій частині виступлять: юр. об'єднання СУМА «БАТРА» і ансамбль «ВЕРХОВИНИ» при катедрі св. о. Миколая.

В урочистостях візьмуть участь: Пресвященні Владика українських церков — Кир ЯРОСЛАВ і Кир КОНСТАНТИН та Великодостойний Пастор ОЛЕКСА Р. ГАРВУЗЮК.

Заповідатиметься велика участь представників стейтового і міського урядів та стінних груп.

Квитки вступу в ціні — 15.00 дол., для емеритів і молоді — 10.00 дол до набуття в: парадальних урядах, членів — організацій УККА, українських шадниць та книгарня.

Нашою численною участю звеличимо ці святкування.

Найбільш зворушливим моментом був виступ ред. В. Осадчука, який заявив, що говоримте «нашою рідною мовою» і запитав пані Т. Плющ, чи чули вони про акцію в обороні ув'язненого, що її вела українська еміграція. Пані Плющ виступили слізьми на очах і вона українською мовою почала відповідати, але змушена була перейти на російську, бо перекладачка не розуміла... Казала вона, що знала вона й її чоловік. Діставали картки з вільного світу... Називала нас земляками, висловлювала свою любов і чолові-

В пам'яті Приятеля **Б. п. Лева Гусака** на «Церква в Потребі» 25.00 доларів складає **Михайло ШИПУЛА** з Родиною

Дізнаємося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 16-го січня 1976 р. несподівано відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ І ЗЯТЬ

Б. п. РОМАН ІВАН БАЧИНСЬКИЙ

Поручник 1-01 Української Дивізії УНА

ПАНАХИДА в суботу, 17-го січня 1976 р. о год. 9-й рано в похоронному заведенні Wm. Swallow, Main Street, Northampton, Pa. а описла о год. 9:30 ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в церкві св. Івана Христителя та на парохіальному цвинтарі в Нортгемптоні, Па.

Горем прибиті:

ІРЕНА — дружина **ІВАНКА** — донька з чоловіком **ДАВИДОМ** **ІРЕНА** — донька з чоловіком і синами в Україні **ВОЛОДИМИР** — брат з родиною **ВОЛОДИМИР** **ЛУЦЬКИЙ** — тест з родиною **Ближча і дальша Родина** в ЗСА і Україні

Замість квітів на могилу, проситься скласти пожертви на Фонд Охорони Висиних Могили або на інші добродійні цілі.

31-го січня 1976 р. Початок 8:30 веч.

в НАРОДНОМУ ДОМІ — UKRAINIAN YOUTH CENTER 301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y.

ТУСМ — ОСЕРЕДОК в ЙОНКЕРСІ, Н. Й. — влаштує

ЗИМОВУ ЗАБАВУ

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ та КРУЖОК ПЛАСТПРИЯТУ в ПАССЕЙКУ, Н. Дж. — запрошують на

ЗИМОВУ ЗАБАВУ

Субота, 24 січня 1976 р., год. 8 веч.

Українська Централь

240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

Глас популярна оркестра з Монреалю **„Сини Стеніс“**

Столики і квитки замовляють у Ірині Кравєць, тел. (914) 963-3471 Вступ — 5.00 дол.

Глас оркестра **Б. Гіряка**

Співає — **ІГОР РАКОВСЬКИЙ** Смачний буфет ПЛАСТПРИЯТУ. Стрій вечірній

ТУІА — ДЕТРОИТ 21 лютого 1976 (субота) HYATT REGENCY — DEARBORN „ЧЕРВОНА РУТА“ оркестра

ЗИМОВИЙ БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ із ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

Зголошення ДЕБЮТАНТОК до 4-го лютого 1976 року у пані І. СЕНИК — тел. 1-313 866-5491 Замовлення столиків (тел.): 1-313 698-1328 (листовно): UESOA — P.O. Box 525, Warren, Mich. 48091

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ — ВІДІЛІ ФІЛАДЕЛЬФІ — відзначає

в неділю, 25-го січня 1976 року, година 4-та по пол.

в залі ФІЛАДЕЛЬФІА ГАН СКУЛІ ФОР ГІРЛЗ при Брод і Олней вул.

58-лі РОКОВИНИ ПРОГОЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТІ І СОВОРНОСТІ УКРАЇНИ

- Свято попередить церемонія прокламації Українського Дня мейором міста Франком Пізом, яка відбудеться в Ситі Гол.
- В цю саму неділю УРОЧИСТІ СЛУЖБИ БОЖІ в намірени Українського Народу будуть відправлені, о год. 10-й рано в українському католицькому митрополічному соборі та в українській православній митрополітській катедрі.
- В програмі беруть участь: проф. д-р Л. ДОВРЯНСЬКИЙ, проф. д-р М. ЧИРОВСЬКИЙ, РЕНАТА ВАВАК, ВІРА ЛЕВІЦЬКА, Хор „КОВЗАР“, АНСАМБЛЬ ВАНДУРИСТІВ ім. В. СИМОНЕНКА під кер. П. ГУРСЬКОГО, ПАВЛІНА ВОЛЯНЮК, НАТАЛКА КОВАЛІЩИНІ І. МІРЧУК.
- Програми до набуття в криницях: „Космос“, „Оріон“, п. Лукасевичів і п. Мицишинів.
- Вступ для уніформованої молоді — безплатний.

